

Снежина Петрова

След „Медея“ ще е трудно

„Медея“ е по същество камерна, семейна драма. Вие я правите общностна и дори между-общностна с включването на деца от различни етноси. При това преосмисляте античния хор като детски хор, децата са тези, които гледат и съдят. Как точно стигнахте до тези решения, имахте ли колебания, чувство за риск?

Имахме всичко, с което да запечатаме този проект в архивите на сърцата си: съмнения, страхове, несигурност, ентузиазъм, въодушевление, изтощение, подкрепа, скептицизъм, щастие... Да включим деца, и то доброволно, в този проект, означаваше да поемем отговорност за позитивния ефект от участието им в него и да го гарантираме. Затова инвестирахме много усилия в образователната част на проекта, увлякохме децата и те ни последваха на сцената. Сега, когато играем представлението, децата са на сцената, родителите в салона, излизаме за поклони и избухва невероятна вълна от овации – едновременно от деца, родители и публика. Децата се нахвърлят върху мен, да ме прегръщат, а току-що съм ИЗИГРАЛА убийството на собствените си деца като Медея. Това ако не е чудо. Споделям го, защото се случи вече пет пъти, напълно спонтанно и се надявам да продължи като доказателство, че проектът продуцира щастие за децата – от изявата, от включването в света на големите, в света на изкуството като паралелна реалност.

Медея е един от античните образи и сюжети, които се завръщат непрекъснато, в различни контексти. Точно преди 50 години е филмът на Пазолини с Мария Калас в ролята на Медея. В романа „Възлюбена“ (1987) на Тони Морисън има също елементи от този мит, сплетен с темата за робството; във времената на прехода Криста Волф публикува роман „Медея“ (1992); преди няколко години се появи нов превод на английски от влиятелния британски поет Робин Робъртсън; Соня Йончева се превъплъти в Медея на Керубини в Берлинската опера; в момента в ВАМ, една от най-важните сцени в Ню Йорк, се играе съвременна версия, в която

Снежина Петрова е театрална и филмова актриса, доцент и ръководител на департамент „Театър“ в НБУ. Една от най-знаковите актриси от средата на 1990-те години до днес у нас, с водещи роли в спектакли на режисьори като Стоян Камбарев, Маргарита Младенова и Иван Добчев, Явор Гърдев, Галин Стоев, Младен Киселов, Десислава Шпатова. Най-актуалното ѝ сценично превъпласение е в ролята на Медея, не

просто театрален спектакъл, а многопосочен социален проект, чието първо представяне е на сцената на Античния театър в Пловдив през лятото на 2019 г., а понастоящем се играе в театър „Азарян“, НДК. За тази своя работа Снежина Петрова беше отличена с наградата „Богдан Богданов“ на НБУ заедно с Георги Гочев, автор на специален нов превод на текста на Еврипид.

Язон и Медея са днешни американски съпрузи; по българските сцени „Медея“ също се появява в разни версии... Имате ли образци, към които се съотняхте, когато започнахте проекта? И как Вашата Медея се свърза с настоящия български контекст?

Не беше нужно да имам образци. Ние се свързваме с вече направеното в изкуството по друг начин – в територията на несъзнаваното, и съм сигурна, че правя това, което и други Медеи са правили преди мен. Уникалното може би е свързано с езика, на който я играем, с реалността, която режисьорът е създал, с енергията на целия актьорски състав. Защото Медея в известен смисъл е като Луната - свети с отразената светлина на останалите. Собствената ѝ светлина идва от дебитата на задържаните чувства и от способността на тялото да оцелее при тяхното отрищване. Засега издържам. А с българския контекст – колкото повече се свързваме с корените си, а не с контекста, толкова по-универсални произведения създаваме. Мисля, че така се получи и с Медея. Тя е извън контекста, но черпи енергия от корените – на театъра, на митологията, на етносите, на детското въображение.

За „Медея“ получихте наградата „Богдан Богданов“, честито! Създаде ли ви работата по този проект усещане за праговост, за „преди и след“ и какво идва след Медея за вас лично, за вас като актриса, за вас като преподавател по театър в НБУ? Тази награда е много специална за мен, защото вписва моя индивидуален опит в опита на една голяма общност, каквато е тази на НБУ и на неговия основател проф. Богданов. Някой ми беше казал – Медея щеше да ти се случи като театрален опит, какъвто и път да беше изминала. Не знам дали е така. Но знам, че връзката с НБУ направи проекта мащабен, включи студенти, които са белязани завинаги от неговите каузи, свърза много различни пластове в един образ. Заслугата за спектакъла е на неговия режисьор – Десислава Шпатова, заслугата за осъществяването на проекта е моя и на кръг от хора, които ме подкрепяха, помагаша и следваха във всичко. Георги Гочев е един от тях.

След „Медея“ ще е трудно. Във всякакъв смисъл. Но вече имаме мерна единица за нашите възможности като индивидуалности и като екип, а това е много здрава вътрешна опора. Щастлива съм, че ми се случи точно в тази възраст – не по-рано и не по-късно.

Въпросите зададе Б. Курташева